

HE 103/2019 vp

HE laiksi hyljetuotteiden kaupasta ja
eräksi siihen liittyviksi laeiksi

- Vastine asiantuntijalausunnoista
- Vastaukset valiokunnan kysymyksiin

Maa- ja metsätalousministeriö

Vastine

Lausunnoissa ei huomauttamista itse lakiluonnoksista

Todettu hyljetuotteiden kauppakiellon haitalliset vaikutukset: hylkeiden kannanhoito, kalatalous

Vastaukset lausunnoissa esitettyihin kysymyksiin:

- Suomen merihyljekantojen uusi hoitosuunnitelma on tarkoitus hyväksyä vuoden 2021 aikana.
- Kustannukset kaupalliselle kalastukselle ja kalankasvatukselle vahinkoa aiheuttavien harmaahyljeurosten poistamisesta: valtioneuvoston asetus avustuksista on tarkoitus antaa keväällä 2020.

Vastaukset valiokunnan kysymyksiin 25.2.2020

Kysymykset

1. EU-oikeuden etusija
2. Alkuperäisyhteisön määritelmä
3. EU:n hyljetuotesäätelyn muuttaminen
4. Hyödyntämättä jäävän hyljesaaliin käsittely
5. Vuosittaisten pyyntilupien määrät ja käyttöprosentit
6. Hylkeistä aiheutuvat vahingot ja korvausten mahdolliset EU-rajoitukset
7. Nykyisten hyljekantojen vaikutus kalakantoihin, erityisesti uhanalaisiin

3. EU:n hyljetuotesäätelyn muuttaminen

Hallitus

- on raportoinut komissiolle ja jäsenvaltioille säätelyn haitallisista vaikutuksista (kalavarat, kalastus, metsästys, metsästyskulttuuri);
- arvioi edelleen keinoja säätelyn muuttamiseksi erityisesti yhdessä Itämeren maiden kanssa.

Hallitus voi tällaisessa yhteydessä viitata myös eduskunnan ilmaisemaan kantaan asiassa.

Kansallisen säätelyn keinot

- lievennetään merellisiä luonnonsuojelualueita koskevia rauhoitussäännöksiä;
- sallitaan hylkeiden metsästys suunnitteilla olevissa suojelualueiden laajennus- ja perustamishankkeissa.

6. Hylkeistä aiheutuvat vahingot ja korvausten mahdolliset EU-rajoitukset

Vuosi 2017

- Kalankasvatus: vahinkojen arvo merialueella arviolta 900 000 euroa, kalamääränä noin 170 tonnia.
- Kaupalliset kalastajat (n. 1 300): vajaa kolmannes ilmoitti saalismenetyksistä, vahingoittuneen kalan määrä 90 tonnia.

Euroopan meri- ja kalatalousrahasto 2014-2020

- Voidaan kompensoida ammattikalastajien saalisvahinkoja, ei esim. pyydysvahinkoja, ei myöskään kalankasvatukselle aiheutuneita vahinkoja.
- Saalisvahinkojen korvaamisella ei ole rahamääräistä ylärajaa; ei kuitenkaan saa johtaa ylikompensointiin.

7. Nykyisten hyljekantojen vaikutus kalakantoihin, erityisesti uhanalaisiin

- Hylkeiden vaikutuksista uhanalaisiin kalakantoihin on vaikea selvittää numeerisesti.
- Hylje syö niitä kalalajeja, joita ajallisesti ja alueellisesti on helpoiten ja runsainten saatavilla.
- Lohen nousun aikaan 2012 tehdyssä tutkimuksessa hallin havaittiin saalistavan myös lohta ja taimenta Perämerellä.
- Itämerennorpan ravinnosta ko. lajeja ei löydetty.
- Vaikutuksista taloudellisesti arvokkaisiin kalakantoihin on ristiriitaisia tuloksia.
- Mielipidekysely kaupallisille kalastajille 2019: hylkeet haittaavat rannikkokalastusta yleensä enemmän kuin merimetsot, mutta tilanne vaihtelee alueellisesti.